

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Quod Sacri Auctores sint etiam maximè eloquentes. Capvt XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Quod Sacri Auctores sint etiam maximè eloquentes.

CAPVT XVIII.

SED non habent sacri Oratores. arcana se- mota dictionis, (hoc enim vnum obiicitur) verius dixeris, non habent ineptias, eloque- tes esse falsò negaueris. Semper enim magni- feci D. Augustini, vt sincerum in omnibus, sic in ea re sagax, & prudens iudicium, vbi (inquit) eos intelligo, non solum, nihil eis sapientius, verum etiam nihil eloquentius mihi videri potest. Et audeo dicere omnes, qui rectè loquuntur, simul intelligere, non eos aliter loqui debuisse, sicut enim est quedam eloquentia, quæ magis ætatem iuuentem de- cecit, est quæ senilem, nec iam dicenda est. eloquenti, si personæ non congruat eloquentis; Ita est quedam, quæ viros summa auctori- tate dignissimos, planeque diuinos decet. Hac illi locuti sunt, nec ipsos decet alia, nec alios ipsi: Ipsis enim congruit, alios autem quanto videtur humilior, tanto alius non ventosi- tate, sed soliditate transcendit.

(Addit)

Possent quidem, si vacaret, omnes virtutes, & ornamenta eloquentiæ, de quibus inflan- tur isti, qui linguam suam nostrorum aucto- rum linguæ, non magnitudine, sed tumore praponunt, ostendere in istorum literis sacris, quos nobis erudiendis, & ab hoc sæculo pra- uo, in beatum sæculum transferendis prouiden- tia diuina prouidit. Sed non ipsa me plus, quam dici potest in illa eloquentia delectat, quæ sunt his vitis cum Oratoribus gentili- um, Poetisve communia. Illud magis admi- ror, & stupeo, quod ista nostra eloquentia na- vsi sunt, per alteram quandam eloquentiam suam, vt nec eis deceret, nec emineret in eis: qui tam, nec improbari ab illis, nec ostenta- ri oportebat, quorum alterum fieret, si vita- retur, alterum putari possèt, si facillè agnosce- retur.

Hæc ille vitæ sapientissimus, quæ postquã subiecit, latissimè probat exemplis, affert e- nim prolixos aliquot locos ex D. Pauli epi- stolis, & Amos propheta, in quibus cola- com nata, periodos, figuras, notat accuratius, quam vllus Rhetor in Demosthenè, aut Cice-

rone. Ad summam concludit sacrorum au- ctorum sapientiam, tanquam inseparabilem famulam, non vocatam sequi eloquentiam.

Quod Patres Ecclesie nonnulla etiam pi- clo, & florenti stylo scripserint.

CAPVT XIX.

ANIMaduertere est etiam, plerunque in sanctorum Patrum scriptis, nonnulla ta- dulcibus renidere flosculis elegiarum, tanta styli suauitate delibata, tam concinne, tam que affabre facta, vt cum Rhetorum pra- stantissimis venire in palmæ contentionem possint. Labet ex omni genere hic aliquot exempla delibare, quibus hunc librum felici- oribus auspicijs claudere, atque obsignare possim. Incipiam a Nazianzeno, ecquis ama- bo, fuit artifex Epidictici generis peritior? Vide, vt in oratione de sancto Paschate vt res describit ex adiunctis.

Idè ὁμοία, &c.

Quæ latine hic reddam, quia pro- lixiora sunt.

REGINA (inquit) tempestatum pompas du- cit Regi dierum, & pulcherrimo, eodem- que iucundissimo stipat veluti satellitio. Nunc ætata renidet purius, nunc sol al- tius, & auro similior, nunc orbis Lunæ pul- chrior splendet, atque illibati stellarum chorum- clarius emileunt.

Nunc littoribus conciliantur fluctus, Soli nubes, aeri venti, terra plantis, plantæ ocu- lis. Nunc fontes manant liquidius, & hiber- nis compagibus expediti largius, amnes flu- unt, prata collucent floribus, turgent gem- mis arbores, detorsit nitent herbarum tori, & per virentes agros agni lasciuunt. Iam naues, vt plurimum pijs refertæ vectoribus, cum celumate soluunt e litore, & alas velorum explicat, mox deni cursu fluentibus assurant delphini, & suauissimè quidem anhelantes tranquillo mari fidi comites nautas deducunt.

Lætus autem agricola serenum intuetur coelum, & aratrum reficit, frugum largitore Deum appellans, tum strenuè boues aratores

Υἱῶν 3 cogit

D. Aug. lib. 4. de do-ctrina Christi. Iuan. ca. 6.

Auctores sa- ra eloquen- tie longe a- bus superat.

Parte Eccl- sie cum Rhetorib. decernunt.

Joseph.

Ver, regina- tempesta-

Ad diuina

Ver vtilis agricola